

PMM/KS/15-1225

B. A. (Part - I) Examination

HISTORY

(Optional)

(Indian History from Earliest Time to 1761 A.D.)

Time : Three Hours]

[Max. Marks : 100

- N. B. : (1) All questions are compulsory.
(2) All questions carry equal marks.

(मराठी माध्यम)

- सूचना : (1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
(2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

I. (अ) रिकाम्या जागा भरा :-

- (1) भारतातील सर्वात प्रगत व प्राचीन संस्कृती
_____ ही होय. 1
- (2) मोहेंजोदारो या नगरात एक भव्य _____
सापडले. 1
- (3) 'आर्किटिक होम इन दी वेदाज' हा ग्रंथ _____
यांनी लिहिला. 1
- (4) गौतम बुद्धाने पहिले प्रवचन _____ येथे दिले.
1
- (5) मौर्य साम्राज्याचा संस्थापक _____ हा होय.
1

(ब) योग्य पर्याय निवडा :-

- (1) संपूर्ण जगातील सर्वात प्राचीन ग्रंथ कोणता ?
(अ) ऋग्वेद.
(ब) यजुर्वेद.
(क) सामवेद.
(ड) अथर्ववेद. 1

(2) वैदिक काळातील आर्यांच्या दोन राजकीय संघटना
कोणत्या होत्या ?

(अ) मंत्रीपरिषद.

(ब) मंत्रीमंडळ.

(क) अष्टप्रधानमंडळ.

(ड) सभा व समिती. 1

(3) सम्राट अशोकाने कलिंग युद्धानंतर कोणत्या धर्माचा
स्वीकार केला ?

(अ) इस्लाम.

(ब) बौद्ध.

(क) ख्रिस्ती.

(ड) हिन्दू. 1

(4) प्राचीन भारताचे सुवर्णयुग कोणत्या कालखंडास
म्हणतात ?

(अ) मौर्य साम्राज्य.

(ब) गुप्त साम्राज्य.

(क) वर्धन साम्राज्य.

(ड) चालुक्य साम्राज्य. 1

- (5) गुप्तकाळात भारतात कोणता चिनी प्रवासी आला होता ?
- (अ) ह्युएनत्संग.
 (ब) इत्सिंग.
 (क) मेगस्थनीज.
 (ड) फाहियान. 1
- (क) एका वाक्यात उत्तरे लिहा :-
- (1) सिंधु संस्कृतीची लिपी कोणती ? 1
 (2) कोणत्या वेदाला संगीत वेद म्हणतात ? 1
 (3) पूर्व वैदिक काळातील चार वर्ण कोणते ? 1
 (4) बौद्ध धर्मातील दोन पंथांची नावे लिहा. 1
 (5) बौद्ध धर्मातील प्रमुख ग्रंथ कोणता ? 1
 (6) जैनांचे चोवीसावे तीर्थंकर कोण ? 1
 (7) जैन धर्मातील त्रिरत्ने कोणती ? 1
 (8) कौटिल्याने कोणता ग्रंथ लिहिला ? 1
 (9) 'मेघदूत' व 'शाकुंतल' ही नाटके कोणी लिहिली ? 1
 (10) 'भारतीय नेपोलियन' असे कोणास म्हणतात ? 1

2. अलाउद्दीन खिलजीचा साम्राज्य विस्तार स्पष्ट करा.

किंवा

महंमद - बिन - तुघलकाच्या विविध योजनांची माहिती द्या. 20

3. सम्राट अकबराच्या राजपूत धोरणाचे मूल्यमापन करा.

किंवा

औरंगजेबाचे दक्षिण धोरण स्पष्ट करा. 20

4. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 10 ते 15 ओळीत लिहा :-

- (अ) राजमाता जिजाबाईवर टिपण लिहा. 5
 (ब) 'सूरतेची लूट' (इ. सन 1664) यावर टिपण लिहा. 5
 (क) छत्रपती शिवाजींच्या लष्करी व्यवस्थेतील किल्ल्यांचे महत्त्व स्पष्ट करा. 5
 (ड) 'छत्रपती संभाजी' वर टिपण लिहा. 5

किंवा

- (1) पुरंदरच्या तहाबद्दल (इ. स. 1665) माहिती लिहा. 5
 (2) 'छ. शिवाजीचा राज्याभिषेक' या विषयावर माहिती लिहा. 5